

Bereikbaarheid van het platteland

Felix Pot

Kenniscafé Basisvoorzieningen: mobiliteit
15 februari 2024

rijksuniversiteit
 groningen

faculteit ruimtelijke
 wetenschappen

In noorden meeste haltes weg

Verandering in aantal bushaltes 2018-2023

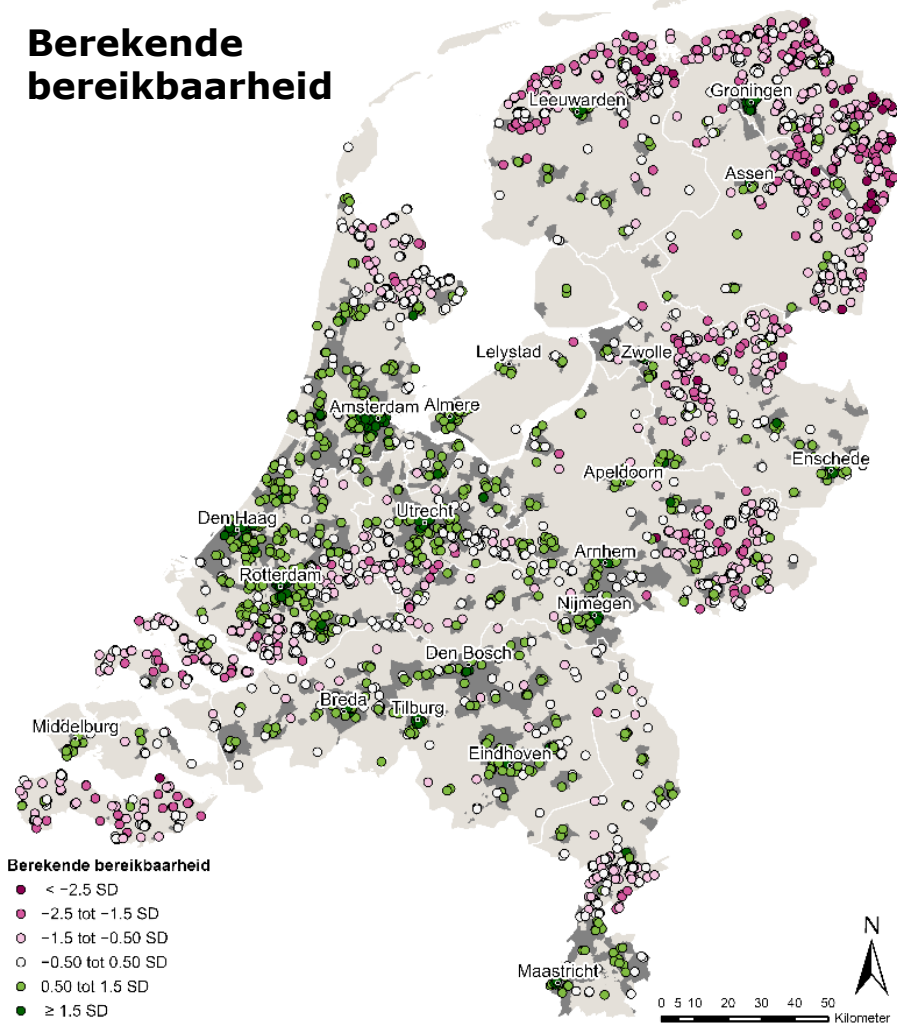
De 'kloof' tussen stad en land

- › Schaalvergroting
- › Landelijk meer aandacht voor kloof tussen stad en platteland
 - Rli-advies "Elke regio telt" (2023)
 - Kamermoties over normen voor voorzieningen
- › Hoe problematisch is die kloof?
 - Wat moeten we er mee?

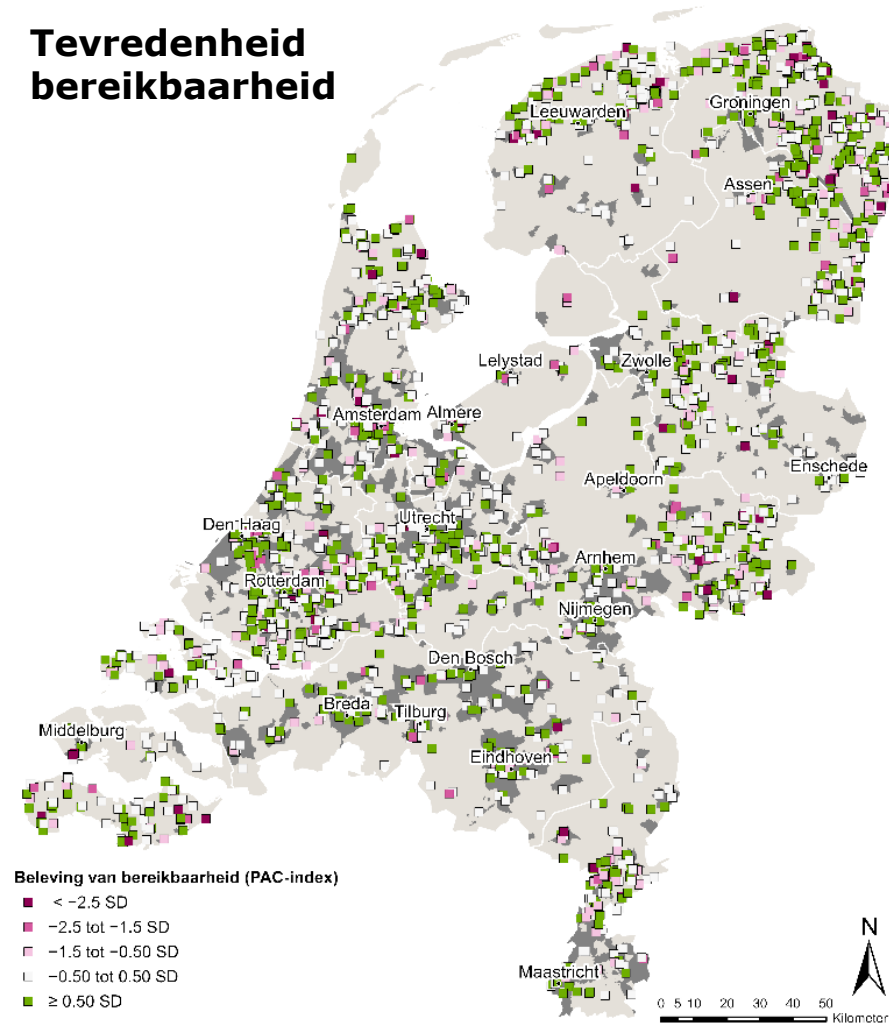

Grote meerderheid inwoners tevreden met bereikbaarheid

Berekende bereikbaarheid

Tevredenheid bereikbaarheid

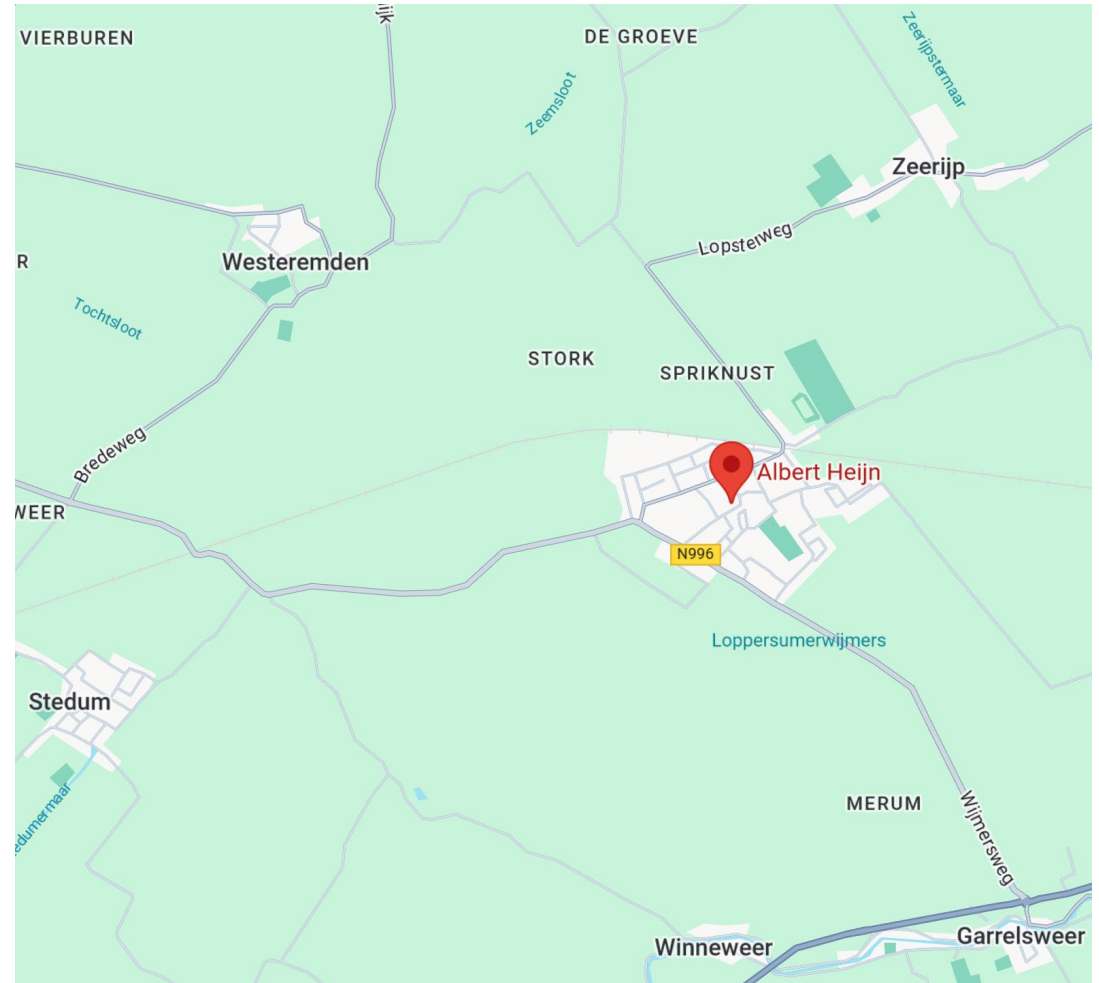
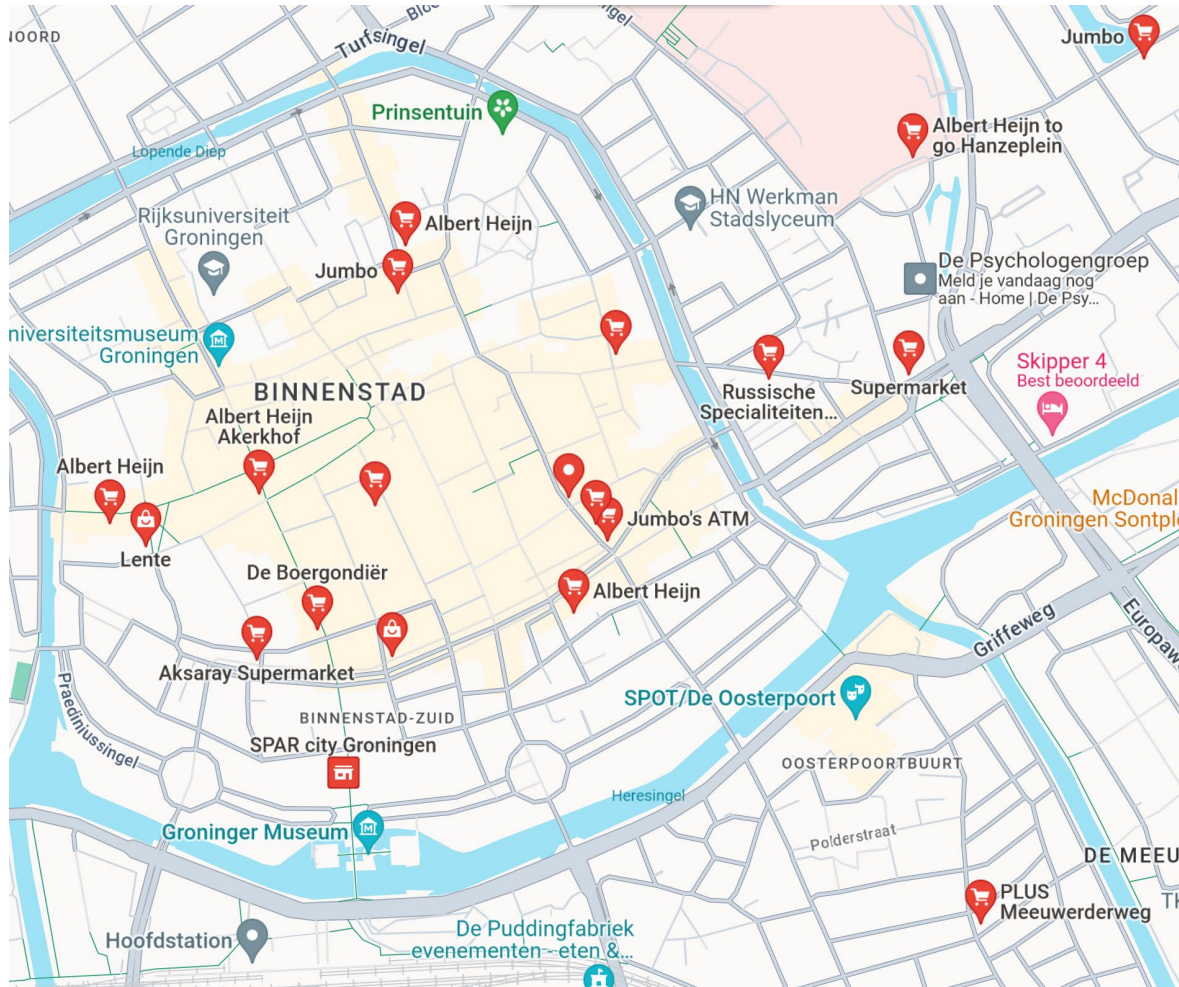

De meeste plattelanders zijn tevreden

- › 12% van de plattelanders is ontevreden tegenover 8% in de rest van het land
- › Gemiddeld net zo tevreden

Keuzeverzadiging

Andere voorkeuren

Voor de meeste plattelanders nog genoeg mogelijkheden

- › Auto is belangrijke voorwaarde
 - Mensen die minder mobiel zijn en OV-reizigers vaker ontevreden

Naar een blijvend bereikbaar platteland

Valt het wel mee met die kloof?

- › De beleving vertelt een ander verhaal over de 'kloof'
 - Meeste mensen zijn tevreden
 - Fragiel evenwicht
 - Wat als er nog minder voorzieningen zijn?
 - Wat als de auto minder beschikbaar wordt?
 - Wat betekenen demografische ontwikkelingen?

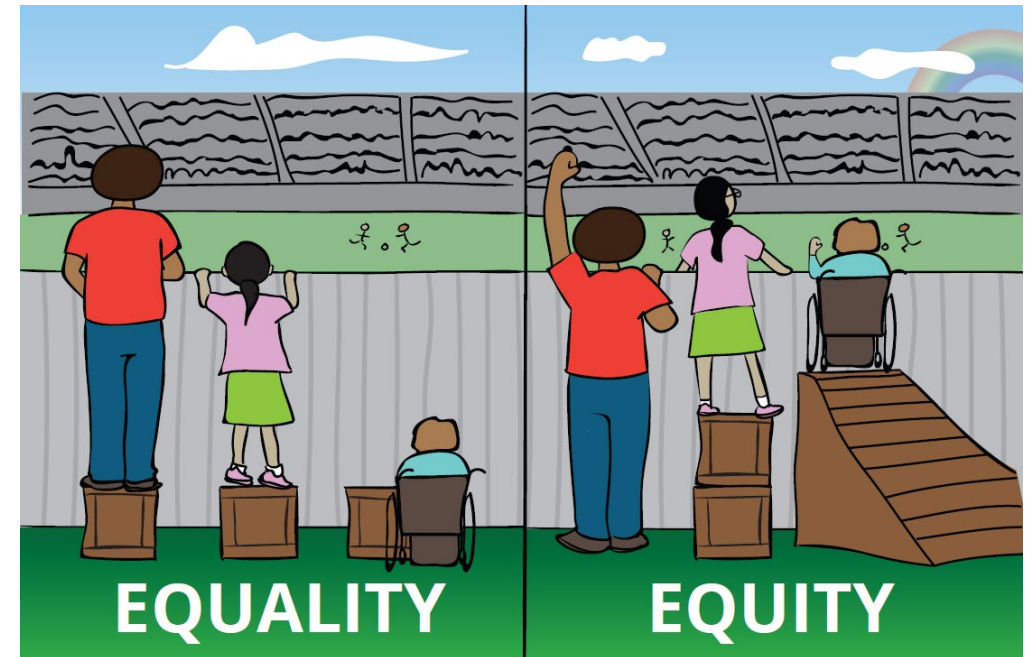

De uitdaging

- › Niet zozeer het dichten van een gemeten 'kloof'
- › **In stand houden bereikbaarheid van hoogwaardige voorzieningen op een duurzamere en inclusievere manier**
 - Hoe maak je nog meer mensen tevreden en dan ook nog op een duurzamere manier
- › Balans tussen efficiëntie van schaalvergroting, inclusie en duurzaamheid

Probleemanalyse

- > Ethisch perspectief
 - Utilitarisme
 - Verschillen zijn prima, zolang de maatschappij als geheel beter af is
 - Egalitarisme
 - Zo veel mogelijk verschillen verkleinen
 - Sufficiëntarisme
 - Iedereen in ieder geval 'genoeg' bereikbaarheid
- > Rol voor beleving om verschillen te duiden

Generiek of maatwerk

- > Voor welke voorzieningen of diensten moeten generieke normen gelden?
- > En wanneer is maatwerk op basis van bereikbaarheidsbeleving beter?

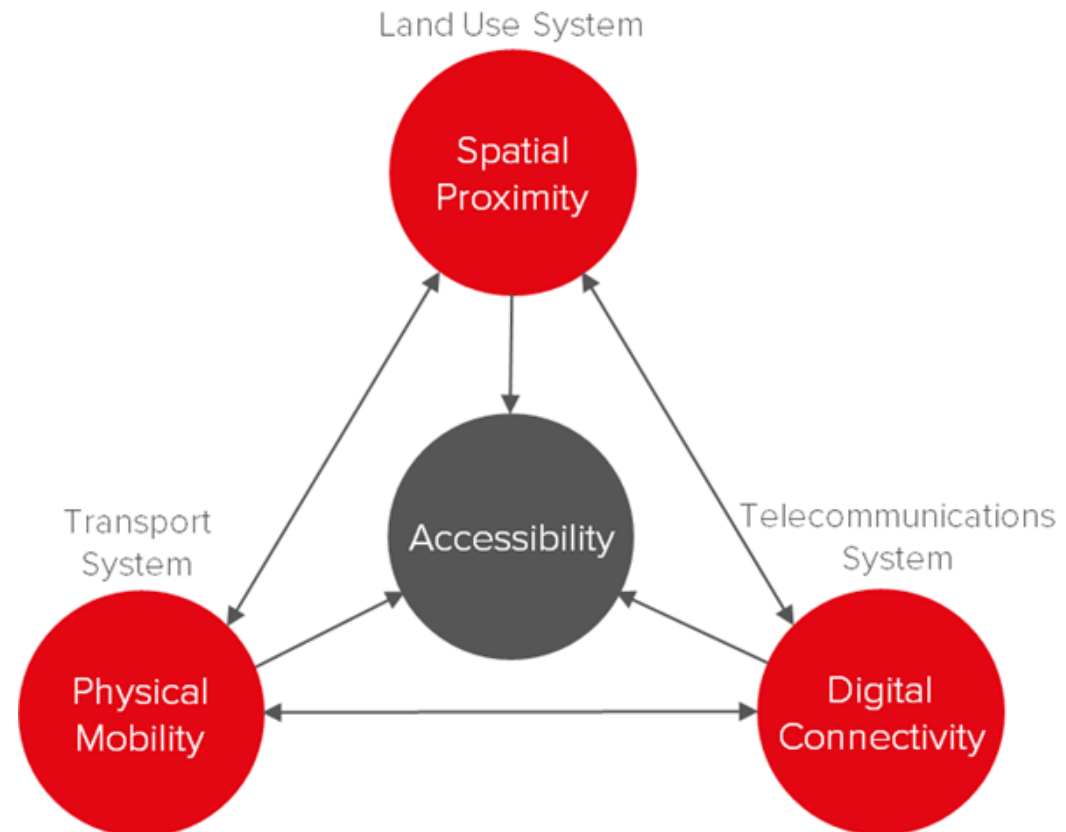

Generiek of maatwerk

- › Risico op oneindig normenstelsel
- › Balans tussen **generieke normen** met een **plicht** voor de overheid en **maatwerk** met een **faciliterende rol** voor de overheid
 - Uniformiteit en breed gedragen belang

Concretisering doelen

- › Triple access
 - Nabijheid
 - Mobiliteit
 - Digitale connectiviteit

Nabijheid

- › De buurtsuper weer open?

Mobiliteit

- › Lokale bussen terug?
- › Ruimte voor de auto?
- › Vernieuwende publieke mobiliteitsvormen?
 - Hubs
 - Deelmobiliteit

Digitale connectiviteit

- › Wat is het effect van digitale voorzieningen?
 - Virtueel doktersconsult

Conclusies

Conclusies

- > Op het platteland zijn de meeste mensen net zo tevreden als in de stad
 - Keuzeverzadiging en andere voorkeuren
- > Evenwicht is fragiel
 - Autoafhankelijkheid wringt met sociale en milieudoelstellingen
- > Uitdaging om bereikbaarheid inclusiever en duurzamer te organiseren met behoud van tevredenheid
 - Balans tussen efficiëntie, leefomgeving en sociale inclusie
- > Expliciet meenemen van de beleving draagt bij aan het vaststellen van doelstellingen en inschatten van effecten van maatregelen

Bedankt!

E-mail: f.j.pot@rug.nl

rijksuniversiteit
 groningen

faculteit ruimtelijke
 wetenschappen

